

ETAGEHUSE I NATIONAL FUNKIS (VARDE MIDTBY)

Byggestilen var en tilpasning af den internationale funktionalisme til danske byggematerialer og -traditioner. Det traditionelle murede danske etagehus med teglhængt saddeltag blev udstyret med stilartens ikon, hjørnevinduer, og de øvrige vinduer fik et vandret format, murværket kunne også tilføjes indmurede vandrette striber af teglsten.

Vinduerne, især hjørnevinduerne, skulle af samme grund have så spinkle lodrette karme og rammer som muligt. En variant af den nationale funkis omformede den danske teglstensarkitektur til originale kubistiske hustyper med fladt tag – ofte med et let penthouse – og bygningskroppe, som fremstod som præcise geometriske figurer med en klassisk muret stoflighed.

Flere af funkishusene bidrog også til udviklingen af den danske boligstandard; for eksempel som fritliggende stokbebyggelse orienteret efter udsigt og sol eller med nye lejlighedstyper, der prioriterede stort lysindfald og altaner til lejlighedens opholdsrum. Funkishusene blev formet som kompositoriske helheder; der var ikke nødvendigvis facadesymmetri, men en balance mellem facadens effekter – vandrette vinduesbånd, lodrette karnapper, massive og lette altaner. Skiltning på facaden med metalbogstaver i en let og moderne typografi indgik også i helheden.

Anbefalinger:

Bygningsdele og overflader

Facaderne bør opføres i murværk – blank eller pudset i en grov struktur. Murene skal fremstå som ensartede flader uden udsmykninger, men kan være opmuret med vandrette lag af forskelligt farvede teglsten og/eller pudslag.

Storegade 34

Vinduer

Vindueshuller bør have minimale sålbænke, og vinduer bør have en lodret opdeling. Her er de spinkle sprosser i stål eller træ en væsentlig detalje for stilarten.

Facade

Facaden kan også have enkelte cirkulære vinduer f.eks. ved trappeopgange. Indgangsdørene bør have rektangulære glasfelter, og indgangspartiet er ofte fremhævet med en kubistisk indramning. Karnapper og altaner skal udformes som præcise geometriske figurer – terninger og cylindere med flade, bærende jernbetondæk og tilsvarende flade karnaptage. Synligt forstærkende reparationer af altaner og karnapper slører den konstruktive enkelhed.

Tag

Saddeltag, ofte 45 graders tegltag, bør have vandret udhæng, og tagrender skal have et rektangulært tværsnit. Eventuelle tagkviste bør udformes som lodrette forhøjelser af facadens karnapper. Penthouses har som en kontrast til hovedbygningens tyngde en let pladebeklædning af f.eks. kobber. Huse med fladt tag bør have skjulte indbyggede tagnedløb. Tilføjelser af synlige tagrender og -nedløb spolerer den kubistiske enkelhed.

Bygningsændringer og tilbygninger

Funkishusenes raffinerede, kubistiske udtryk er afhængig af præcise bygningsdetaljer og stofflige overflader. Vandskurede vægge, pladebeklædninger, brede vinduesprofiler og sløjfede altaner svækker arkitekturen. Lukning af altaner med glas kan være problematisk for det kubistiske udtryk. Funkishuse i karreer kan tilbygges, når blot etage- og taghøjde bliver afstemt, og facadens rytme – proportioner på vinduer, karnapper og altaner – og stoflighed respekteres.

Vestergade 2